

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - СМОЛЯН

✉ гр.Смолян,ул."Дичо Петров"№16, ☎ Директор 0301/ 60113, Офис-0301/ 60100, Превантивна дейност-60114, Fax: 0301-60121,
<http://riewsm.my.contact.bg> E-mail: riosv-smolyan@mbox.contact.bg; kondov@mbox.contact.bg

СТАНОВИЩЕ по екологична оценка

№ СМ – 01 – 02 - ЕО/2009 год.

Относно: Общ устройствен план на курортно-туристическо ядро „Момчиловци”, план за улична регулация – „Ахматича”.

На основание чл. 81, ал.1, т.1, чл. 82, ал.4 от Закона за опазване на околната среда, чл. 4, т. 2, чл. 26, ал. 1, т. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (ДВ бр. 57/2004г., изм. и доп. ДВ бр. 3/2006г.), чл. 31 ал. 4 от Закона за биологичното разнообразие и чл. 2 ал.2, чл. 37 ал. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони и постъпил доклад за екологична оценка с приложение доклад по оценка за съвместимост, резултати от обществено обсъждане и решение на Експертния екологичен съвет

С Ъ Г Л А С У В А М:

план: „Общ устройствен план на курортно-туристическо ядро Момчиловци”, план за улична регулация – “Ахматича” в землището на с. Момчиловци, общ. Смолян, обл. Смолянска.

възложител: Община Смолян,

седалище: бул. „България” №12, гр. Смолян - 4700.

поради следните **мотиви:**

Негативните въздействия върху почвите, въздуха и водите, могат да бъдат в значителна степен ограничени при прилагане на комплекса от мерки, препоръчани в проекта и оценката, както в етапа на изграждането, така и по време на експлоатацията. Преустановяването на процесите на депопулация в община Смолян успешно могат да се осъществят чрез развитие на туризма, основан на биоразнообразието и уникалната природна красота на Родопите. При стриктното спазване на природозащитното законодателство на страната тази икономическа инициатива се оказва щадяща за околната среда, съпоставено с осигуряването на жизнен стандарт равностоеен на другите видове стопанска дейност. Като цяло проекта за ОУП на Курортно-туристическо ядро “Момчиловци” е разработен при условията на максимално използване на наличната материална база и ниско ниво на въздействие върху растителния и животинки свят в проектната територия. В границите на курортно-туристическото ядро не са установени ключови територии за опазване на видовете обект на защита в зона “Родопи Средни”. От оценката на засегнатите територии като част от площта на хабитата и като част от общата площ на 33 „Родопи Средни се установява, че

засегнатите територии са много по-малки от 1%, т.е. въздействието може да се счита за незначително. Реализацията на ОУП на КТЯ "Момчиловци" ще се осъществи върху площ по-малка от 1 %, която за защитена зона "Родопи Средни" е 0.0336 % от територията на зоната - за вариант „А“ за устройство на територии и 0.0418 % от територията на зоната - при вариант „Б“ за устройство на територии, като не възниква елемент на накъсване и изолиране на определени участъци. Предвижданията на плана не засягат консервационно значими видове и природни местообитания. По отношение на защитените видове върху които е възможно да се явят негативни въздействия при реализацията на плана съществува потенциал за планирането на мерки за намаляването им и свеждане до ниво незначителни. В плана не се залага изграждането на инженерни съоръжения, които биха се оказали миграционна преграда за птиците и бозайниците в района. Съществуват възможности за подходящо управление на защитените територии, в т.ч. и на тези, които контактуват с урбанизираните територии на инвестиционното намерение. При спазване на предписанията и условията в Програмата за управление на отпадъците, както и на предписаните мерки в настоящата Екологична оценка, въздействието на генерираните на територията на курортно-туристическо ядро "Момчиловци" отпадъци върху отделните компоненти на околната среда ще бъде незначително, без кумулативни въздействия. Приемната среда притежава характеристики, подходящи и стимулиращи развитие на функциите отдиш, туризъм и спорт. Реализацията на плана ще се отрази незначително върху качеството на атмосферния въздух, тъй като замърсяването на приземния слой от МПС и строителната механизация ще бъде под пределно допустимите норми по контролираните показатели. Контролът по спазването на предвидените в ЕО мерки трябва да бъде неотменна част от проектирането, строителството и експлоатацията на курортното ядро. Неблагоприятно влияние върху геоложката среда и земните недра не се очаква поради факта, че фундирането ще се извършва на сравнително малка дълбочина и в стабилна геоложка основа. Проблемите, свързани с отпадъчното стопанство, акустиката на средата и евентуалната поява на археологически обекти, подлежат на управление и контрол. Проблеми от здравно-хигиенен аспект не се очакват, при условие, че Община Смолян ускори проучването на възможните допълнителни водоизточници за поетапно осигуряване на необходимото количество питейна вода за курортното ядро, както и проектирането на ВиК мрежите и съоръженията. В следващите фази на проектиране няма да се надвишават предвидените в плана показатели на застрояването.

и при следните **мерки и условия:**

I. Мерки за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването на плана:

А. Инвестиционни предложения/планове, програми или проекти, за които се изисква ОВОС/ЕО (по реда на Закона за опазване на околната среда) и оценка на съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитени зони (по реда на Закона за биологичното разнообразие) да се одобряват по реда на съответния специален закон само след произнасяне с акт за съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване с препоръките от извършените оценки, както и с условията в съответния акт.

Инвестиционните предложения, планове, програми и проекти, свързани с инфраструктурни обекти (пътища, мостове, хидротехнически съоръжения, съоръжения свързани с електростабдяване, водоснабдяване и отвеждане на отпадни води и др.), както и тези, предвидени в производствено-устройствените зони, да се подлагат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони, на основание чл. 31, ал. 3, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие.

Б. При окончателната разработка на ОУП на КТЯ "Момчиловци" да бъдат съобразени следните мерки и условия:

1. Да се въведат ограничителни режими и специфични норми при усвояването на природните дадености (етажност, гъстота на застрояване и пр.), да се разработят конкретни мероприятия за вписване на жилищните структури и на устройствата, обслужващи обитаването, в специфичния за тези територии природен и земеделски ландшафт;
2. Прилагане принципа за етапност в изграждането на ядрото което ще позволи оптимизация на застрояването според конкретното състояние на пазара на туристическите услуги и което ще осигури на животните в защитената зона един сравнително дълъг адаптивен период което от своя страна ще смекчи въздействията върху тях;
Съгласно плана да се приемат следните етапи на застрояване:
 - Първи етап 2009–2014 година – Усвояване на терени от групи Момина вода, Маданя и Коренето;
 - Втори етап 2015–2020 година – строителство в групи – Св. Дух, Кашкавалницата, Св. Георги и Марецко;
 - Трети етап 2021–2026 година – Реализиране на Брашналето и при доказан инвеститорски интерес “Полянците”, “Селището” и “Тракийски комплекс”;
3. Да се очертаят ясно границите на рекреационните зони, да се посочи техния рекреационен капацитет и да се формулират режимните изисквания към дейностите, предвидени за осъществяване във всяка зона;
4. Да се преценят възможностите за нови източници на питейни води в съответствие с новото зонироване на местата за обитаване;
5. Да се запази максимално като основен приоритет развитието на природния ландшафт на територията на плана;
6. Да се конкретизира идеята за съхраняване на определени участъци от културно-историческия ландшафт. Да са посочени обектите и териториите, за които ще се прилагат съответните режими на опазване;
7. Да се предвиди възможността за създаване на зелени коридори и последващо използване на рекултивираните обекти;
8. Да се предвиди развитие на зелените системи в местата за обитаване в съответствие с приетите нормативни документи и с оглед подобряване на качествата на околната среда;
9. Приоритетно използване на екологосъобразни съоръжения и енергоносители (слънчеви колектори и други) и използване в по-голяма степен на възобновяеми източници на енергия, подобряване на характеристиките на сградния фонд и повишаване на ефективността при производството, разпределението и потреблението на енергия;
10. Да се предвидят варианти за централизирано отопление по ядра и алтернативни начини с използване на газове и други горива;
11. Да се възложи от “ВиК” ЕООД актуализация на санитарно-охранителните зони на подземните питейни водоизточници, ползвани за водоснабдяване на КТЯ Момчиловци, съгласно изискванията на Наредба № 3 за СОЗ от 2000 г.;
12. Да се възложи и осигури изготвяне на хидро-геоложко и хидроложко проучване на възможните водоизточници в района с цел осигуряване на цялото необходимото водно количество за курортно-туристическо ядро Момчиловци;
13. Реализирането на обектите, предвидени в плана, да бъде етапно, като за всеки етап предварително се осигури необходимото водно количество и ВиК мрежите и съоръженията;
14. Да се отреди площадка за ПСОВ;
15. Да се прецидира и редуцира водопотребителната норма от $q_{вн}=340\text{л/ж.д.}$ на $q_{вн}=150\text{л/ж.д.}$, с оглед на това че е невъзможно осигуряването на $q_{вн}=340\text{л/ж.д.}$;
16. Да се планира и организира на строителството, така че дане се допуска утъпкване и унищожаване на земеделските земи извън строителните граници на ядрата;
17. При проектиране на зелените системи в урбанизираните територии да има задължително изискване за запазване на характерни части от съществуващата растителност и да се формират растителни съобщества, които да съответствуват на потенциалните местообитания на съответните територии;

18. Приоритетно да се осигуряват залесителни мероприятия в ерозираните земи чрез създаване на нови защитни горски насаждения (противоерозионни, мелиоративни и др.);
19. Да се съхрани съществуващата горска растителност, единични дървета, и изключително важни биокоридори, местообитания и рефугиуми за видовете, предмет на опазване в защитена зона „Родопи Средни“;
20. При изготвянето на Подробните устройствени планове да се разработват алтернативни варианти, с които да се осигурява минимално въздействие върху биологичното разнообразие в предвидените за урбанизация територии и зони;

В. При прилагането на плана да се изпълняват следните мерки и условия:

21. Община Смолян да възложи изготвянето на предпроектно проучване с технико-икономическа оценка за определяне на оптимален вариант за отвеждане и пречистване на отпадъчните канални води от курортно-туристическо ядро Момчиловци;
22. Да се обособят и използват специализирани помещения за събиране на твърдите битови отпадъци по време на експлоатацията;
23. Да се реализират системи за разделно събиране на отпадъците от опаковки и компостиране на биоразградимите отпадъци;
24. Да не се извършват взривни работи на разстояние по-малко от 200 метра от каптажните съоръжения на питейните водоизточници;
25. Да се определят границите на водните обекти – публична държавна собственост. Границата трябва да бъде определена по реда на чл. 155, ал. 1, т. 1 от Закона за водите с участието на представители на Басейнова дирекция източно-беломорски район с център Пловдив и общината;
26. Проектите за всички видове осветления /парково и вътрешно/ да се изготвят след съгласуване с Националната астрономическа обсерватория – Рожен;
27. При изкопните и строителни работи да се използва малогабаритна техника с цел опазване на почвите от уплътняване и по-нататъшно развитие на ерозията;
28. От планинско-ливадните почви да се съхранят чимовите и да се използват за последваща рекултивация и оформяне на вертикалната планировка на същия или на близки обекти;
29. Почвата и хумусния хоризонт при всички изкопни работи да се отнема селективно, след което да се почиства от едри камъни, да се съхрани и оползотвори за рекултивация на същия или близки обекти;
30. За предстоящото строителство да се определят площадки за депониране на земните маси, които ще се използват за рекултивация. Същите да бъдат защитени от изнасяне от повърхностни води чрез отводнителни канали;
31. При реализация на КТЯ „Момчиловци“, следва да изпълняват:
 - а) - Залесителни и /или рекултивационни работи както върху нарушените терени при всеки строителен обект, така и върху ерозираните и нарушени терени извън зоната на попадащи в обхвата на ядрото. При извършване на възстановителните залесявания да се използват в максимална степен растения от същия биологичен вид на унищожените при изпълнените строителните работи;
 - б) Към работния проект за всеки от инвестиционните обекти да се изготвя самостоятелна част рекултивация която да дава проектно решение за опазване и оптимизиране на видовото разнообразие в периферията на просеките, с оглед последните да предоставят по- богата хранителна база на дивите животни;
 - в) Проучване и укрепване на местата с концентрация на повърхностни води при интензивни валежи и снеготопене, в т.ч. и изграждане на водоотвеждащи канавки, заскаляване на терена, изграждане на укрепителни плетчета и др. в границите на защитената зона;

- д) Създаване на цялостна система за управление и контрол на околната среда която да извършва необходимите наблюдения за състоянието и промените, които настъпват в екосистемите при реализацията на плана, както и за приоритизиране на ограничителните и управленческите мерки в защитена зона /33/ „Родопи Средни”;
- е) Извършване на мероприятия за подпомагане на естественото самовъзобновяване където то е затруднено поради абиотични или биотични фактори в рамките на 33.
32. Тревните смеси за затревяване на пистите да се подберат внимателно и да не включват видове, не типични за района;
33. След приключване на сезона да се прави проверка за наличие на оголени места по тревните площи и при констатиране на такива да се провеждат съответните мероприятия за възстановяване и заздравяване на тревния чим и възстановяване на унищожената растителност;
34. Локализиране на горски територии с явни доказателства че са предпочитано място за обитание и хранене от определени животински видове и избягването им при изготвянето на ПУП–ПРЗ;
35. Събиране и преместване върху подходящи местообитания на костенурките, влечугите и другите бавноподвижни видове от площадките за строителство преди започването на изкопните работи;
36. При откриването на находище на защитен вид да се разработи план за действие за опазване на популацията с предлагане на поддържащи мерки, с които да се мобилизира вътрешния ѝ потенциал и предприемане на целенасочени мерки за опазване на засегнатите видове. При необходимост in-situ мерките могат да бъдат подсилени с дейности ex-situ, с което ще гарантира запазването на генетичното разнообразие на популацията;
37. При откриване на защитени видове на територията на КТЯ “Момчиловци” същите да бъдат включени в Общинския план за развитие на общ. Смолян с набелязване на мерки за тяхното опазване;

II. Мерки за наблюдение и контрол при прилагане на Общия устройствен план на курортно-туристическо ядро “Момчиловци”, план за улична регулация – “Ахматича”

36. Община Смолян, да изготвя годишен доклад по наблюдението и контрола при прилагането на плана, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или отстраняване на екологичните щети в резултат на прилагането на плана, който да представя в РИОСВ – Смолян всяка следваща година, не по-късно от 1 март;
37. При наблюдението и контрола на въздействията върху околната среда при прилагането на изменението на плана да се отчетат следните мерки и индикатори:

Компоненти и фактори на околната среда	Индикатори	Единица мярка	Срокове	мониторинг (отговорници санкции)
Климат, атмосферен Въздух, физични фактори	Концентрации на вредни вещества в приземния въздух край транспортните артерии	мг/м ³	По утвърден план	ИАОС, РИОКОЗ, РИОСВ Контрол Общината
	Проходимост на транспортните артерии	бр.МПС/час	Периодично	Контрол Община Агенция пътища
	Газифицирани жилищни, курортни и обществени сгради	бр.	Периодично	Общината
	Инсталации за използване на алтернативни енергийни източници	бр.	Периодично	Общината

Повърхностни и подземни води	Годишна употреба на твърдо гориво за отопление	тона	Годишно	Общината
	Консумация на електроенергия	kB/ч	Годишно	Общината
	Нива на шум от транспорта	dB(A)	Периодично по утвърден план	Общината
	Измервания на радиационния гама фон	$\mu\text{Sv/h}$	Годишно	Общината
	Дължина на реконструираната водопроводна мрежа	Км.	Годишно	В и К Смолян Общината
	Водоснабдени урбанизирани райони	проценти л/д.жит.	Годишно	В и К Смолян, Общината
	Загуби на питейна вода	м ³ /ден	Годишно	В и К Смолян Общината
	Качество на водата за питейно-битово водоснабдяване	показатели мг/л	Ежедневен контрол на водата след ПСПВ и периодичен за собствени водоизточници	В и К Смолян РИОКОЗ, Общината
	Количество на използваната вода за питейни нужди	Q=м ³ /ден; м ³ /год.; л./жит.ден	По утвърден план	Общината
	Урбанизирани територии и население, включени към водопроводната мрежа	% терит., % население.	По утвърден план	В и К Смолян Общината
	Собствени водоизточници	Бр. Q= л/с.	По утвърден план	В и К Смолян Общината
	Изграждане на Питейни пречиствателни станции и пречиствателни съоръжения, реконструкции	бр., вид, капацитет	Годишно	В и К Смолян Общината
	Дължина на реконструираната канализационна мрежа	км.	Годишно	В и К Смолян Общината
	Пречиствателни станции за отпадни води и др. съоръжения	бр., капацитет	Годишно	В и К Смолян Общината
	Урбанизирани територии и население, включени към канализационната мрежа	% , брой, територия,	Годишно	В и К Смолян Общината
	ПСОВ, модулни локални пречиствателни съоръжения	бр., капацитет	Годишно	В и К Смолян Общината
	Качество на отпадъчните води, зауствани във водоприемник след ПСОВ	pH, mg/dm ³ - БПК ₅ , ХПК, неразтворени в-ва, Азот (в т.ч. N-NH ₄ , N-NO ₂ , N-NO ₃ , Norg); Фосфор (в т.ч. P-PO ₄)	Периодично по утвърден план	В и К Смолян, Общината Басейнова дирекция Източнобеломорски район - Пловдив, РИОСВ
	Количество на отпадъчните води, зауствани без пречистване	м ³ /ден ; м ³ /год.	Периодично или по утвърден план	В и К Смолян Общината, БДИБР, РИОСВ
	Качество на повърхностните и подземни води	концентрации на замърсители и mg/dm ³ , БПК ₅ , ХПК - N-NH ₄ , N-NO ₂ , N-NO ₃ , P-PO ₄	Периодично или по утвърден план	В и К Смолян Общината, БДИБР ИАОС, РИОКОЗ, РИОСВ

Геоложка основа и почви	Инженерно-геоложки проучвания в зоните за урбанизиране за всеки отделен обект	бр.	При проектирането	Общината
	Степен на ерозия на земите	%	Периодично или по утвърден план	Общината
	Реализирани проекти за рекултивация на земите засегнати от строителство	бр.проекти; дка рекултивирана площ	Ежегодно	Общината
Растителност	Изпълнени проекти за озеленяване в предвидените за урбанизиране територии	бр; дка	Периодични проверки	Община
	Растителни видове, използвани за озеленяване и паркоустройство на свободните от застрояване територии		Периодични проверки	Общината
	Зелена площ на жител в урбанизираните територии	м ² /ж	Периодични проверки	Общината
Животински свят	Фрагментирани местообитания	бр, площ	Периодични проверки	РИОСВ, ДГС Общината
	Видово разнообразие	бр.	Периодични проверки	РИОСВ, ДГС Общината
Защитени територии и зони	Спазване на приетите режими за управление на ЗТ по смисъла на ЗЗТ и на ЗЗ по смисъла на ЗБР		Периодични проверки	РИОСВ, ДГС Общината
	Нарушени земи вследствие на неправилна експлоатация	дка	Периодични проверки и мониторинг	Общината, РИОСВ
	Издадени решения/становища за ПУП в рамките на ЗТ/ЗЗ	бр.	Периодични проверки мониторинг	Общината
	Отнети земи за урбанизиране от територията на ЗТ/ЗЗ	дка	Периодични проверки и мониторинг	Общината, ДГС, РИОСВ
	Нарушени местообитания и хабитати	бр., площ	Периодични проверки и мониторинг	Общината ДГС РИОСВ
	Състояние на местообитанията, хабитатите и видовете	видово разнообразие, бр. нарушени местообитания	Периодични проверки и мониторинг	Общината, ДГС РИОСВ
	Изсечени дървета при строителните работи	бр.	Периодичен контрол и проверка	Общината
	Изпълнени проекти за паркоустройство	бр.; дка паркоустроена площ.	След завършване на строителните работи	Общината
Ландшафт	Използвани растителни видове за озеленяването	вид	По време на проектиране и изпълнение на проектите	Общината
	Рекултивирани терени	дка	Периодично	Общината
	Настанителен капацитет	бр.легла	Периодично	Общината
	Рекреационно натоварване на териториите	кв.м/общата площ	При проектиране и строителството	Общината
Материално и културно наследство	Наличие на паметници при изкопните работи	Брой, датиране	Наблюдение по време на извършване на изкопните работи	Общината
Отпадъци и физични фактори	Изпълнение на общинска програма за управление на отпадъците		Ежегодна отчетност	Общината
	Депа за строителни отпадъци.	дка заета площ, бр.	Периодични проверки	Общината

Устройство на териториите	Площ и местоположение на отделните зони. Функционално зонирание в съответствие със ЗУТ, ЗУЧК и подзаконовите нормативни документи Съответствие с налични природни ресурси и дадености	м ² /обитател	Контрол по време на проектиране и строителство	Контрол - отдел ТУС в Общината
	Заложени с ОУП занижени параметри на застрояване	Кинт, Пл.на застр., % мин озел.площ,	Контрол по време на проектиране и строителство	Контрол - отдел ТУС в Общината
	Урбанизирани зони осигурени с транспортни комуникации	% територия	При проектиране и строителство	Общината
	Замърсяване на околната среда вследствие реализиране на дейностите	Стойности на показатели за качество на околна среда	Годишно или по утвърден график	Общината
	Промени в земеползването	% на земеделските земи и земите от горския фонд, % на земите от ЗТ и ЗЗ % на	При проектиране, и строителство; Проверки на място по сигнал	Общината

38. При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Дата: 20 юли 2009 год.

Директор РИОСВ – Смолян:

Илия Спилков

